

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VII. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Bonifacio Amerbachio Basiliensi S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT. BO-
nifacius Amerbachius Basiliensis S.P.D.

Nolo te vereri, mi Amerbachi, ne tua litera mihi aut inten-
tissime legam; tuamq; in illis bene cognitam mihi modessim
sempre mihi iurueri videar. Quamobrem nulla te à scribendo
etulmodi sufficio retrahar, dum id tibi commodum alioquin
sit: semperque ita existimes, te mihi quoties scribis, toties in
gratiam facere. Tuani de cena Domini sententiam, & cognosc
mihi iucundum fuit, & candem ego vehementissime probo, il
ludique praterca adiungo: Tot seculorum perpetuum confusio
dinem à communī Ecclesia usurpatam, non sine approbatione
spiritus sancti tantum roboris habere potuisse: cum praesertim
tot ex illo numero sanctissimi viri exciterint, qui gratiam suam &
amicinam cum Deo miris rebus & multis ita declararin, vedi
bium de eo esse non posset. Qui certè impij, nefarijque huius
& ab Deo penitus alieni, si panem pro Christi corpore, & rem
prophanam pro rerum omnium effectore sumpulserit fibi ad
randam, arque colandam. Quibus ipse Oecolampadius profes
sor nec facultate, nec doctrina fuit par. Atque is antequam ce
cederet è vita, cum audisset partis suas, hoc est, corum, qui im
pie de sacramento corporis Christi sentiebant adiutorio prelio
afflictas, quod prelium non humana vi, sed numine omnipotens
Dei confectum esse constaret: si conuersus est ad melior
mentem, cuius doleo morte: doctus enim sanè vir, & bonis
literis apprimē erat ornatus, est ego nunquam illi magnam erudi
tionem in Theologia tribui. Sin autem aduersus Dūm per
stivit contumax, equidem nunquam cuiusquam malo labori
verūm non iniquo animo feram, sementem tante prauitate
è medio sublatam effe. Utinam isti ciuitati, & ciuitatis in ea o
mnibus, rectus insidet in fide Catholica sensus: quorum ego
alteri, propter nomen & nobilitatem urbis, alteris ex pietate
charitateque Christiana valde amicus sum. Qui si me audiire vo
lent, quod illis tu meis verbis (si videbitur, & si occasio dabitur)
licebit dictas maiorum suorum potius in tuncida vera religiosa
Christi laudem, quam temere nouantium res bene constitutas
infaniam pergent imitari. Opera quæ scribis Erafini valde au
dē expecto, nec dubito ceteris futura dissimilia: hoc est, plena
doctrina & libertatis. Quod mihi Basilius tantus auror fuc
sus erat querendus prior, qui tali munere honestate curram

ego ingenuus loquor, non huius mihi dignitatis conscius sum.
Tamen tuum, & Eratini mei benevolentiam agnoscere, eam que
genitissimam habeo: quam ego pari compenso voluntate. Cau-
p. VIII Idus Maij, M. D. XXXII.

VIII.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.

Germano Brixio S. P. D.

Spectioribus diebus, cum per incertos tabellarios literas a te
Succipalem: in quibus neque locus unde illa data; neq; dies
eae dictata, eis ex orationis tuae filo stylisq; elegantia, tum er-
igeniatis significatione adulserunt me, non mediocrem cepi
valorem: tamen diu insensu animo fui, quidnam mihi in tali
re tribendum esset, cum ad rescribendum quidem officium me
impellet: quod autem, aut per quem literas ad te darem, nul-
lum confidim capere sat certum possem. Postverò diligentius
ratiacum meditans, & illam faciens conjecturam, tales viros,
qui es tu, Luceitz Phar希fitorum libentius sapientiusque com-
nos: propterea quod illa ciuitas amplissimum est doctorum
bonorum domicilium, literas eò misi: vbi si te illi reperiisseat,
ex afflictione, & animo satisfactum. Sin minus ibi te offendit,
meoq; in eo opinio mea & conjectura ratio frustrata
est: per hanc tamen ad te, ubiqueq; esse, mitterentur.
Cum omni doctrinam atque optimo, tu simili virtute & doctri-
na praeceps, inognitus certe esse non poscas. Verum quod mihi
in sensu gratularis, quod me, quem diu ante mortuum ex-
tinxisti, repente non modo vivere, verum etiam dignitate at-
que auctoritate auctum esse audies, gratulatio tua, vt quæ ab opti-
mo fratre ambo animo, innè mihi probata est. Sed tu si vnam il-
lis eis mortem arbitris, qua qui natura & mortalitatis con-
ditioni lassiscias: plane oodum mortuus sum, neque supre-
num fui: dico adhuc execratus. Si verò gravorem & veriorem
quam mortem, cum quis cogitat alieno vivere arbitrio, non
hanc finem & mortuus ini, & reuxi, posteaquam in hunc portum
enj & tranquillitas sum perrectus. Scito enim, me his quin-
que annis posteaquam videlicet Romanis relictis rebus, in
Ecclesiasticam prouinciam me contuli, solis guttaile
quilibet fractus vere vita, nimilque expertum fuisse postea quod
penitendum mihi esset. Quare tu si positis gratularis mihi, ha-
beat laetandi de amico & grauulandi cauam. Sin autem vulgari
concedundine verbis locutus es: en tibi amantissimum tui ho-
minem non modò non mortuum, sed viuentem nunc quidem
beatus quam antea: cui ita ipsa dignitatis accessio, qua te
F 2 gaudet-